LISTY obce Pohoří

4 / 2026

Oslavenec Miloň Čepelka odstartoval turistickou akci Cimrmanův škrpál

čtěte na straně 4

str. 7

Zprávičky ze školky

str. 19

Kudlanka nábožná

str. 12

Divadlo Ženitba

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY OBCE POHOŘÍ

Vážení spoluobčané,

dovolte mi poděkovat Vám všem, kdo jste přišli ve dnech 9. a 10. října ke komunálním volbám, za podporu, kterou jste nám svou účastí a svými hlasy ve volbách vyjádřili. Velice si této podpory vážíme. Vaši účast ve volbách vnímáme jako ocenění práce, kterou jsme v uplynulém období odvedli, ale zároveň také jako podporu pro nově zvolené zastupitelstvo.

Ve středu 4. listopadu se konalo ustavující zasedání zastupitelstva, kde byly zvoleny orgány zastupitelstva, rada a vedení obce. Děkuji zastupitelům za projevenou důvěru ve vedení obce. Práce v zastupitelstvu je velkým závazkem, který s sebou nese přímou odpovědnost za rozvoj obce a za kvalitu života jejích obyvatel. Chtěli bychom pokračovat v realizaci připravovaných záměrů. Čeká nás práce na přípravě lokality pro výstavbu nových rodinných domů, na stavbě multifunkčního hřiště a na dalších investičních akcích. Zároveň je nutné se věnovat údržbě a opravám obecního majetku. Věřím, že společným cílem nás všech nově zvolených zastupitelů je obětavě pracovat ve prospěch rozvoje naší obce a zlepšování podmínek pro bydlení a život občanů. Důležité je, aby Pohoří bylo nadále příjemným a bezpečným místem, kde se lidé cítí dobře, navzájem se respektují a pomáhají si.

Samozřejmostí je pokračování v podpoře místních spolků, které přispívají k obohacování komunitního života obce. Na základě jejich činnosti je možné se společně setkávat na mnoha zajímavých akcích.

Díky aktivitě Klubu českých turistů Pohoří proběhla v neděli 20. září akce *Cimrmanův škrpál*, která byla jednou z nejvýznamnějších společenských událostí v poslední době. Konala se u příležitosti významného životního jubilea Miloně Čepelky, který v září oslavil 90. narozeniny.

Našeho pohořského rodáka jsme měli možnost přivítat na dopoledním slavnostním zahájení akce na jevišti přírodního kulturního střediska. Jsme rádi, že pozvání přijal starosta města Náchoda Jan Birke, senátor Jan Grulich, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán, starostové okolních obcí a Jiří Králíček z opočenského spolku ABAKUS. Pod vedením Pavla Štěpána, organizátora Dobrušské filmové klapky, k nám z Dobrušky dorazili i herci Marie Drahokoupilová a Pavel Nový. Společně jsme pak odstartovali nultý ročník turistického pochodu s podtitulem „Pěšky na kole či vlakem po stopách Járy Cimrmana z Pohoří do Náchoda“.

Před námi jsou vánoční svátky, které by měly být obdobím klidu, radosti, rodinných setkání a rozjímání. Pro mnohé z nás představují čas, kdy se zastavíme v každodenním shonu, strávíme chvíle se svými blízkými a oživíme vánoční tradice a zvyky.

Přeji Vám všem krásné Vánoce a v novém roce hodně zdraví a štěstí.

starostka obce Helena Suchánková

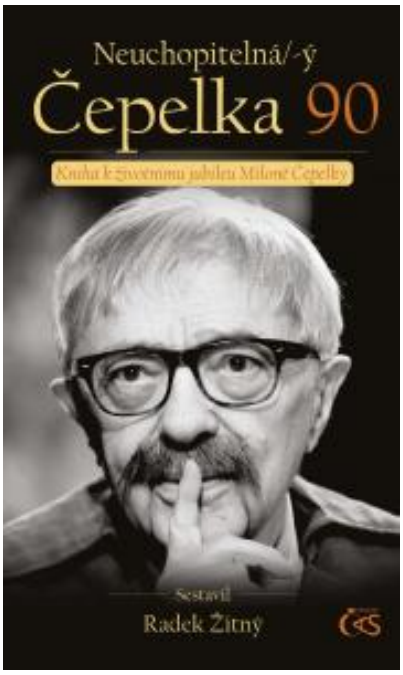
ZASTAVTE SE NA ADVENTNÍCH AKCÍCH

Jste srdečně zváni a všichni organizátoři i účinkující se těší na předvánoční setkání.

MILOŇ ČEPELKA – 90 LET

Dne 23. září 2026 se Miloň Čepelka dožil devadesáti let. Nakladatelství ČAS a Radek Žitný pro něj – a také pro početnou obec těch, kteří ho mají rádi – připravili bilanční publikaci. Ta mapuje životní a uměleckou dráhu této výjimečné osobnosti, která je v dobrém slova smyslu nenápadná snad jen díky své příslovečné skromnosti. Za plachým úsměvem se skrývá muž, který dokáže ovládnout jeviště stejně dobře jako rozhlasové vlny, je doma v říši hudby, divadla, rozhlasu, televize i filmu a z jeho pera vycházejí skvosty poetické, prozaické i dramatické.

Tato kniha představuje Miloně Čepelku zdaleka nejen jako cimrmanologa, což je jeho role nejznámější. Stojí před Vámi rovněž výsostný textař, prozaik, básník, scénárista a dramatik, celoživotní herec divadelní a občas i filmový, moderátor, publicista – a dokonce výborný zpěvák, byť to on sám popírá. Hovořit k Vám nebude jen oslavenec, ale také rodinní příslušníci a celá plejáda kolegů a přátel. Vše doplňuje fotografická výbava, a tak věříme, že jsme nejen oslavenci, ale hlavně jeho ctitelům společně vytvořili krásný a důstojný dárek.

Nakladatelství ČAS

MILOŇ ČEPELKA ODSTARTOVAL CIMRMANŮV ŠKRPÁL

Po téměř roční přípravě jsme v neděli 20. září 2026 odstartovali nultý ročník turistické akce CIMRMANŮV ŠKRPÁL. Slavnostní zahájení proběhlo za účasti Miloně Čepelky, který slavil významné životní jubileum, a mnoha hostů z Dobrušské filmové klapky. Po projevech starostky naší obce Heleny Suchánkové, starosty Náchoda Jana Birkeho, Jiřího Macha a oslavence Miloně Čepelky byl zahájen nultý ročník nově vznikající turistické akce. Jednotlivé proslovy byly prokládány písněmi Zdeňka Svědíka.

Od osmi hodin začala probíhat registrace pochodníků a cyklistů. Celkem se na trasy vydalo 87 turistů.

Nejvzdálenější turistkou se stala Radana Michlíková z Krásné Lípy, autorka návrhu škrpálu. Turisté na startu obdrželi pohlednici s razítkem KČT Pohoří a propozice s otiskem Cimrmanova škrpálu.

V cíli si mohli ověřit pravost otisku boty na nádraží v Náchodě, kde obdrželi razítko s Cimrmanovým škrpálem a velice hezký perník s motivem škrpálu. Cíl v Náchodě si vzali na starost přátelé z KČT Náchod. Cesta zpět do Pohoří byla zabezpečena kyvadlovou dopravou autobusem.

Touto cestou bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě a hladkém průběhu celé akce: naší paní starostce Heleně Suchánkové, Jiřímu Králíčkovi, Viktoru Mervartovi a Janu Juráskovi za propagaci a reklamu akce, Zdeňku Svědíkovi za moderování a zpěv na zahájení akce. Dále pak děkuji panu Milanu Kubíčkovi a členům SDH Pohoří za technické zabezpečení, místním zahrádkářům za velice pěkné vyzdobení pódia v PKS.

Nesmíme zapomenout na díky pro Lucii Přibylovou a její kolektiv za skvělé občerstvení, Petře Vošlajerové za výrobu krásných perníků, Jiřímu Smolovi za bezpečný převoz turistů autobusem z Náchoda do Pohoří, členům KČT Náchod za zabezpečení cíle v Náchodě a samozřejmě **členům KČT Pohoří** za zabezpečení registrace. Pokud jsem na někoho zapomněl, tak se moc omlouvám.

Na závěr bychom chtěli vyhovět přání Miloně Čepelky a v této akci pokračovat.

V tuto chvíli tedy již můžeme prozradit předpokládaný termín dalšího ročníku CIMRMANOVA ŠKRPÁLU. Půjde pravděpodobně o druhou sobotu v září současně s místním posvícením.

Na viděnou tedy 11. 9. 2027. Za KČT Pohoří Aleš Mervart

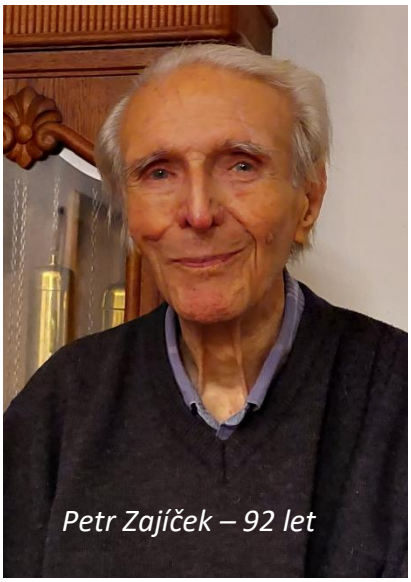

GRATULACE JUBILANTŮM

Starostka a členky kulturní komise poblahopřály třem oslavencům z řad našich nejstarších spoluobčanů. V říjnu oslavil své **92. narozeniny Petr Zajíček**. Nejstarší občanku obce **Emílii Mišákovou**, která oslavila již **98 let**, navštívily v polovině listopadu. Před několika týdny dokonce potvrdila, že je odpovědnou občankou, a dorazila k volbám. V druhé polovině listopadu **Ireně Junkové** gratulovaly k jubileu s číslem **97** *(pozn. red.: gratulace proběhla až po uzávěrce zpravodaje)*.

Gratulujeme a přejeme hlavně pevné zdraví a stále plno životního elánu.

Petr Zajíček – 92 let

Emílie Mišáková – 98 let

Emílie Mišáková – volby

ZPRÁVIČKY Z NAŠÍ ŠKOLKY

Začátkem září jsme mezi sebe přivítali nové kamarády. První dny byly pro některé děti trochu náročnější a neobešly se bez pár slziček. Některým dětem se občas ještě zasteskne po rodičích, ale postupně si zvykají na nové prostředí, kamarády i paní učitelky. Většina nových dětí si již na školku ale krásně zvykla. V tomto školním roce si děti na školní zahradě naplno užívají nového zastínění pískoviště, které jim zpříjemňovalo poslední slunečné dny v tomto roce. Velkou radost jim také přinesl nový plastový domeček, ve kterém si s nadšením hrají. Úspěch měly i nové velké koženkové kostky, které jsou určeny pro hry dětí na školní zahradě.

V úterý po posvícení jsme s dětmi navštívili místní kostel. Paní K. Balcarová seznámila děti s jeho historií, významem a tradicí posvícení, které je spojeno s výročím posvěcení kostela. Děti si prohlédly interiér, vnímaly slavnostní atmosféru a dozvěděly se, proč je kostel důležitou součástí života naší obce. Návštěva dětem pomohla přiblížit i místní tradice.

V polovině září si děti opět užily projektový den s paní H. Adamcovou, tentokrát na téma *V hlíně*. V tomto programu průvodce krtek seznámil děti se životem pod zemí. A to nejen se žížalami. Pro děti bylo připraveno několik stanovišť, na kterých plnily různé úkoly.

Milou novinkou pro nás byla návštěva prvňáčků, kteří se přišli podívat do své bývalé školky. Společně jsme zavzpomínali na čas strávený ve školce, popovídali si o nových zážitcích ze školy a děti měly radost, že se po čase opět setkaly se svými kamarády. Bylo to moc příjemné a milé setkání a určitě naplánujeme další setkání. Začátkem října nás opět navštívilo naše oblíbené divadlo Jójo s *Pohádkou ze psí boudy*, která se dětem opět moc líbila. Pohádka totiž měla detektivní zápletku, takže se děti staly součástí děje a pomáhaly rozluštit záhadu.

S několika předškoláky jsme opět navštívili ZŠ Opočno v rámci spolupráce škol na projektu *Škola pro všechny*.

Děti měly možnost nahlédnout do učebny fyziky a chemie, kde si pro ně žáci ZŠ Opočno připravili zajímavé fyzikální pokusy.

O přestávce navštívili školní jídelnu, kde dostaly k svačině koláče, které děti s chutí snědly.

Poté následovala ukázková hodina v jazykové učebně, kde měly děti možnost vyzkoušet si výukové hry na tabletech a interaktivní tabulky.

Na památku si děti odnesly taštičku s malými pozornostmi. O dopravu do Opočna a zpět se opět postaralo SDH Pohoří a i jízda hasičským vozem byla pro děti zážitek.

Protože letošní podzim nám počasí přálo, využili jsme ho ke společné akci s rodiči a užili si tradiční *Dýňování na hřišti*. Děti si se svými rodiči vydlabaly dýně, společně se s nimi vyfotily a potom si s dýněmi ozdobily své domovy.

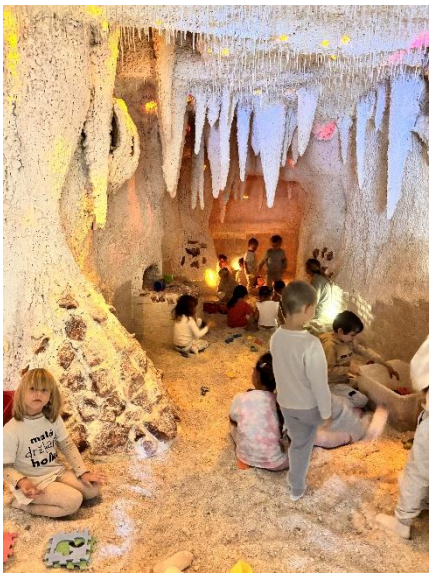

Opět po roce proběhlo ve školce screeningové vyšetření školní zralosti u předškoláků speciální pedagožkou z Pedagogicko-psychologické poradny Rychnov nad Kněžnou Mgr. T. Zavoralovou Stodůlkovou. Odpoledne následovaly konzultace s rodiči, při kterých byli rodiče seznámeni s výsledky vyšetření. Na toto vyšetření bude navazovat logopedická depistáž s klinickou logopedkou Mgr. R. Stratílkovou.

Přihlášené dětí mají možnost hravou a nenásilnou formou předvést paní logopedce své řečové dovednosti. Cílem je zachytit případné obtíže ve vývoji řeči a doporučit rodičům vhodný další postup či případnou odbornou péči.

Další zážitek čekal na děti ve školce, když jsme si společně ve strašidelných kostýmech užili Halloween.

Děti plnily různé úkoly na stanovištích a na závěr na ně čekalo hledání pokladu a taneček. Tento den si děti moc užily. Od listopadu jezdíme s dětmi opět do solné jeskyně v Černilově a čekají nás 4 návštěvy. Děti s nadšením prozkoumávají prostředí jeskyně, hrají si se solí a jinými hračkami.

Těšíme se na tradiční vánoční zpívání u kostela spojené s prodejem výrobků rodičů dětí z naší školky.

V prosinci nás čeká návštěva Mikuláše a výlet do Opočna na zámek na tradiční adventní prohlídku zámku. **Srdečně Vás zveme na vánoční besídku, která se uskuteční ve čtvrtek 10.12.2026 od 16 hodin na velkém sále místního pohostinství. Moc se těšíme a doufáme, že se dětem vystoupení podaří a u diváků sklidí úspěch.**

V novém roce máme v plánu opět Medvědovu lyžařskou akademii v Sedloňově a další zajímavé aktivity pro děti.

Za celý kolektiv MŠ Vám přejeme klidné a radostné prožití Vánoc v kruhu svých nejbližších a pevné zdraví v novém roce.

ředitelka MŠ Marcela Michlová

POZDRAV ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Co se dělo ve škole během podzimu? Naši žáci prošli jako každý rok plaveckým výcvikem v Plavecké škole v Dobrušce s cílem prohloubit své plavecké dovednosti a rozvíjet tělesnou zdatnost. Na výcvik plavání naváže hned v lednu výcvik jízdy na bruslích, na který budeme jako každoročně jezdit do Opočna na zimní stadion.

V září jsme se vypravili na podzimní výlet, tentokrát na krajské dožínky do Hradce Králové. Naši nejlepší sportovci se zúčastnili podzimní sportovní olympiády v Potštejně. A všichni žáci si společně zatančili country tance v programu *S country tanci do stodoly*. Náš turistický kroužek si nenechal ujít ani akci Cimrmanův škrpál, která startovala v naší obci.

Na konci října přišli do školy čarodějnice, duchové, upíři i mumie. Ten den jsme si zahráli na Halloween. Podařilo se to, strašidel se sešla spousta.

3. listopadu nás ve škole navštívil pan Tomek, aby dětem přiblížil nejen lesní živočichy, ale hlavně, jak o ně pečovat a jak jim v blížící se zimě pomáhat. A při všech těch akcích a činnostech jsme se samozřejmě učili, vždyť o tom přece škola je.

Vánočním zvonkem zacinká poslední měsíc letošního roku. I u nás ve škole budou znít koledy a ovládnou nás Vánoce: adventní zpívání, vánoční besídka, výstava žákovských prací na zimní a vánoční téma. A hlavně těšení se na Ježíška.

Jménem všech zaměstnanců základní školy přeji všem klidné Vánoce a mnoho zdraví v roce se šťastným číslem na konci – v roce 2027.

ředitelka ZŠ Eva Bělohlávková

PŘEDSTAVENÍ ŽENITBA V PODÁNÍ MLADÝCH OCHOTNÍKŮ Z OPOČNA

V sobotu 7. listopadu jsme měli možnost zhlédnout na jevišti v sále místního pohostinství další divadelní počin mladého ochotnického souboru Krocani v troubě z Opočna. Po úspěšném zpracování Moliéra, které jsme viděli v loňském roce, se tentokrát představili s další **divadelní klasikou Ženitba** z pera autora Nikolaje Vasiljeviče Gogola.

Opět byl sál zaplněn a herci pod vedením režiséra Slavomíra Bílka potvrdili svou kvalitu a nadání na zpracování klasických divadelních her, které patří do literárního kánonu. Na jevišti se střídalo velké množství postav, které všichni mladí ochotníci ztvárnili bravurně, čímž donutili publikum ke smíchu a potlesku. Na závěr diváci odměnili protagonisty i aplausem vestoje.

Již teď se těšíme, až k nám opočenský ochotnický spolek zavítá s dalším osvědčeným divadelním kusem.

Viktor Mervart

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ POHOŘÍ

Podzimní měsíce byly u našeho sboru ve znamení společných setkávání. Všichni členové výboru SDH Pohoří a členové výjezdové jednotky se sešli před objektivem fotoaparátu, který zachytil nejen tváře, ale především lidi, kteří za SDH Pohoří stojí.

Nezapomněli jsme ani na to, že hasičský život není jen o zásazích, povinnostech a přípravách a uspořádali jsme společné setkání členů SDH a přátel i příznivců sboru. Byla to příležitost na chvíli zpomalit, popovídat si a užít si čas mimo každodenní shon.

S příchodem nového roku přejeme všem občanům hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a životních radostí.

Ať je nadcházející rok plný příjemných událostí a ať máte co nejméně důvodů volat hasiče.

Nový rok zahájíme 9. ledna valnou hromadou, která se uskuteční na sále v místním pohostinství. Poté se plně začneme soustředit na přípravy **tradičního Hasičského plesu, na který Vás srdečně zveme**.

Vyměňte pracovní obuv za taneční střevíce, starosti nechte doma a přijďte si užít večer, kdy bude hlavní náplní nikoliv hašení, ale zábava. Těšíme se na vás!

Za SDH Pohoří Petra Vošlajerová

SDH Pohoří Vás srdečně zve na

Hasičský ples

20. února 2027 od 20:00

obecní pohostinství Pohoří

KDYŽ ZAHRADA USÍNÁ – NEJEN PRO DĚTI

Kam se podějí rostliny v zimě? Když se řekne zahrada, většině z nás se vybaví jaro, první květy, léto plné ovoce a podzimní sklizeň. Ale co se děje v zimě? Stromy jsou bez listí, záhony vypadají prázdně a zdá se, že zahrada úplně usnula. Ale opravdu se v ní nic neděje? Kdepak! Zahrada jen odpočívá a připravuje se na další rok.

Co se děje pod listím? Spadané listí není nepořádek, který musíme za každou cenu uklidit. Je to taková přírodní peřina, která chrání půdu před mrazem. Navíc se pod ní schovávají drobní obyvatelé zahrady – brouci, pavouci a další malí živočichové. V hromádce listí a větví může dokonce přečkat zimu i ježek. Takže až budete uklízet zahradu, nechte někde malý kousek přírody na pokoji. Možná tím zachráníte někomu zimní domeček.

A co stromy? Vypadají, jako by byly úplně bez života. Ale pod zemí dál pracují jejich kořeny a na větvích čekají malé pupeny. Právě v nich se už teď ukrývají budoucí listy a květy. Stromy si zkrátka schovávají překvapení na jaro.

Kdo zůstává na zahradě? Zatímco někteří ptáci odlétají do teplých krajin, jiní zůstávají s námi. U krmítka můžeme zahlédnout sýkorky, vrabce, kosy, brhlíky nebo strakapoudy. Zima je skvělou příležitostí pozorovat je zblízka. Jen nezapomeňme, že pokud ptáčky začneme přikrmovat, měli bychom jim potravu doplňovat pravidelně.

ÚKOL: Malý zahradní detektiv

Vydej se na zahradu nebo na procházku a zkus najít:

- **A)** větvičku s malými pupeny
- **B)** místo, kde zůstalo spadané listí
- **C)** něco zeleného, co přečkává zimu
- **D)** ptačí krmítko nebo nějakého opeřeného návštěvníka
- **E)** stopu zvířete ve sněhu nebo blátě.

Kolik objevů se ti podařilo najít?

Pokud při svých výpravách do zahrady nebo do přírody objevíte něco zajímavého, vyfoťte to a pošlete nám svou fotografii na e-mail: malizahradkari@seznam.cz. Rádi ty nejzajímavější fotografie zveřejníme v příštím čísle, které už bude patřit jaru.

Věděli jste, že…?

Pupeny na stromech ukrývají základy budoucích listů a květů už dlouho před příchodem jara. Stromy si tak své jarní překvapení připravují s velkým předstihem!

Až tedy příště vyjdete v zimě na zahradu, neříkejte si: „Tady se nic neděje.“ Raději se rozhlédněte a zkuste zjistit: „Tak co se tu dnes děje?“ Příroda totiž nikdy úplně nespí.

za pohořské zahrádkáře Tereza Martinková

OHLÉDNUTÍ ZAHRÁDKÁŘŮ

Náš zahrádkářský spolek má v Pohoří dlouholetou tradici. Funguje již od roku 1965 a v současné době čítá celkem 22 členů. Za více než šedesát let své existence se stal součástí společenského života obce a my jsme rádi, že můžeme v této tradici pokračovat.

Také letos jsme uspořádali oblíbené Jahodobraní, které není jen pouhou oslavou jahod a ochutnáváním nejrůznějších jahodových pokrmů a nápojů, ale také příležitostí posedět, prohlédnout si spolkovou kroniku, zavzpomínat na minulá léta a popovídat si o dalších aktivitách.

Na začátku léta jsme se zapojili do chovatelské výstavy v Týništi, kde jsme připravili květinovou expozici. Nezapomněli jsme ani na nejmenší návštěvníky, které jsme zaměstnali tvořivou činností.

Velmi milou událostí pro nás byly také oslavy 90. narozenin našeho rodáka, pana Miloně Čepelky. Pro tuto výjimečnou příležitost jsme vytvořili květinovou dekoraci na jevišti venkovního areálu a přispěli tak ke slavnostní atmosféře celé události.

Nechyběl ani výlet za poznáním a novými zážitky. Tentokrát jsme vyrazili dvěma plně obsazenými dodávkami do Českého ráje. Navštívili jsme zámek Sychrov, pivovar Rohozec a v Tatobitech obdivovali památnou, přibližně tisíc let starou lípu. Odvezli jsme si spoustu hezkých vzpomínek a nových poznatků.

Během roku se také občas scházíme na příjemné posezení „Na kávičce u Marcelky“ na Statku u Oubrechtů. Bohužel nás čeká jedna změna – poslední kávička zde již proběhla, protože pohostinská činnost na statku skončila. Na společná setkávání a příjemné chvíle u kávy budeme rádi vzpomínat.

Záleží nám také na prostředí, ve kterém žijeme. Proto jsme se jako každoročně pustili do úklidu okolí cesty z Pohoří do Českého Meziříčí. Věříme, že péče o přírodu a naše okolí je důležitá a že i malá pomoc má svůj význam.

Za všemi uskutečněnými akcemi stojí především ochota, čas a nadšení našich členů. Děkujeme všem, kteří se zapojují, pomáhají s organizací a přispívají k tomu, aby náš spolek stále žil.

Těšíme se na další setkání, nové nápady a společné zážitky!

za pohořské zahrádkáře Tereza Martinková

12. VÁNOČNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISE

1. Termín	**30. 12. 2026**
2. Místo konání	**místní tělocvična v Pohoří**
3. Pořadatel	**Pavel Žďárek ml. s TJ za podpory obce Pohoří**
4. Startují	**MUŽI A ŽENY - bez omezení věku**
5. Startovné	**250 Kč**
6. Prezentace	**od 8:00 – 8:30 hodin 9:00 hodin zahájení turnaje**
7. Systém turnaje	**Dvoustupňový – skupinový a vylučovací.**
8. Občerstvení	**Občerstvení po celou dobu turnaje za příjemné ceny**
9. Přihlášky a informace	**do 22. 12. 2026** **Pavel Žďárek ml. 731 749 291 !!! SMS !!!** **e-mail: pajazdarek1@seznam.cz**

Těšíme se na vaši účast, kvalitní výkony a dobrou náladu.

14. ROČNÍK TENISOVÉHO TURNAJE

První sobotu v září ožil místní tenisový areál tradičním turnajem ve čtyřhrách PAŽĎA CUP. Do 14. ročníku se přihlásilo 16 tenistů, kteří byli rozděleni do čtyř výkonnostních košů, z nichž se formovaly soutěžní páry rozdělené do dvou skupin. Diváci, kteří se přišli podívat a fandit, viděli skvělé sportovní výkony, vyrovnané a napínavé zápasy. Skvělá atmosféra provázela celý turnajový program.

Ve vyřazovací části se nejvíce dařilo dvojici Petr Světlík a Miroslav Hladík. Stříbrnou příčku obsadil pár Daniel Fiala a Tomáš Labuda, třetí místo vybojovali Josef Fiala st. s Matoušem Kubíčkem.

Poděkování patří všem hráčům, divákům za skvělou podporu i sponzorům za hodnotné ceny pro účastníky.

Úspěšný ročník uzavřel pohled pořadatelů z TJ Pohoří s příslibem těšení se na příští ročník.

Za TJ Pohoří Pavel Žďárek st.

ZAJÍMAVOSTI Z POHOŘSKÉ PŘÍRODY

Poslední srpnový den jsme na obecním úřadě zažili překvapení. Brigádnice Alžběta Balcarová stříhala odkvetlé květiny ve výsadbě u školy, když se blížil déšť. Přerušila tedy práci a šla se schovat na úřad. Nepřišla však sama. Aniž by si toho všimla, na kšiltovce jí seděl černý pasažér, velká zelená kobylka. Při bližším pohledu jsme zjistili, že to není obyčejná kobylka, ale samička kudlanky nábožné.

Venku lilo, a tak jsme kudlanku usadili na květinu v podatelně. Přečkala tam téměř bez hnutí až do odpoledne. Měli jsme tak možnost si ji zblízka podrobně prohlédnout. Předtím, než jsme kudlanku pustili, pořídili jsme spoustu fotografií.

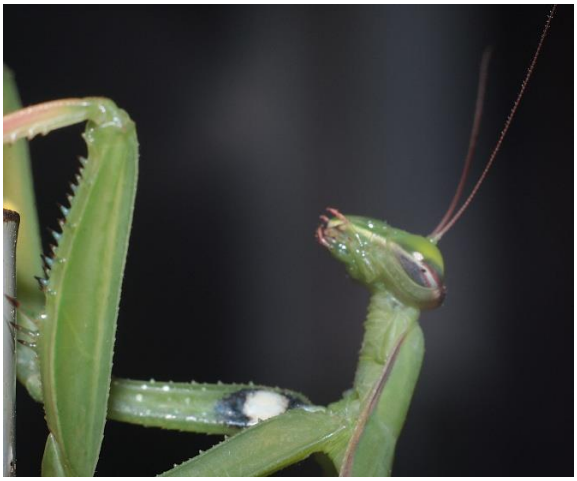
Začátkem září jsem zjistila, že tato samička nebyla jedinou kudlankou v Pohoří. U jiného domu nedaleko obecního úřadu se objevila na muškátech další, ale úplně odlišného zbarvení. Byla velmi světlá, téměř bílá a s největší pravděpodobností se jednalo o samečka. Děkujeme za poskytnutou fotografii.

Začala jsem shánět informace a zjistila jsem, že **kudlanku nábožnou** letos Česká společnost entomologická vyhlásila **HMYZEM ROKU 2026**.

Kudlanky se dříve vyskytovaly pouze v nejteplejších oblastech jižní Moravy, ale v důsledku oteplování se rozšiřují dále na sever. V roce 2011 byly pozorovány u Hradce Králové v lokalitě Na Plachtě. V roce 2019 se samička kudlanky objevila v nadmořské výšce 680 metrů na louce nad osadou Bolkov u Rudníka v okrese Trutnov. Mapování výskytu kudlanky nábožné v ČR probíhá na serveru *BioLib*.

Co o kudlankách víme? Když se řekne kudlanka nábožná, většině lidí se vybaví její jakoby k modlitbě sepjaté přední nožky. Dále si vzpomenou, že se o ní traduje, že samička požírá svého partnera. Jak je to doopravdy? Přečtěte si pár nejdůležitějších informací o tomto zajímavém hmyzu.

KUDLANKA NÁBOŽNÁ (*Mantis religiosa*) je jediný český zástupce řádu kudlanek (Mantodea).

Je zbarvena světle až tmavě zeleně, na podzim hnědě. Díky tomuto zbarvení ji v přírodě může predátor i entomolog snadno přehlédnout. První hrudní článek je výrazně prodloužen, hlava je trojúhelníková s velkýma očima (typické pro predátory).

Na první pohled zaujme přední pár končetin, který je uzpůsoben k uchvacování kořisti – loupeživé končetiny. Fungují jako střenka zavíracího nože, kořist je bleskovým sklapnutím přivřena mezi ozubenou holeň a chodidlo. Na stehně se nacházejí černé skvrny sloužící k zastrašení predátorů (připomínají oči). Přední pár křídel je kožovitý, zadní je krytý pod nimi a je blanitý. U kudlanek létají hlavně samci (jsou menší) a i ti jen neradi. Samička dokáže přeletět jen pár metrů, oproti ní sameček až pár desítek metrů, což je dáno především velikostí a hmotností samičky. Samička má bříško složené ze šesti článků, sameček má článků osm.

Kudlanky jsou dravci, kteří dobře využívají maskování. Většinou jsou velmi dobře schované a dokáží dlouho číhat na svou kořist (hlavně drobný hmyz). Poté vystřelí své loupeživé nohy, zachytí kořist a zaživa ji sežerou.

U kudlanek se vyskytuje sexuální kanibalismus. To znamená, že samička po páření sežere samečka. Děje se tak hlavně v době nedostatku potravy, v pokusech k tomuto jevu došlo zřídkakdy. Centrum řídící rozmnožování je podřízené mozku, takže když samička začne žrát samečka od hlavy, kopulace neustává, naopak, probíhá ještě vytrvaleji. Vajíčka samička uloží do ootéky, tuhého obalu, který přezimuje.

Kudlanka patří mezi hmyz s proměnou nedokonalou, u kterého neexistuje stádium kukly a larva (nymfa) je velice podobná dospělci, pouze nemá vyvinutá křídla a rozmnožovací orgány, které dospějí po posledním svlečení. Kudlanka nábožná **je výjimečná tím, že jako jediný druh kudlanek dokáže, aniž by hnula tělem, otočit hlavu o 360 stupňů**. Samička se dožívá 7 – 8 měsíců života, sameček pouze 1 – 2. Kudlanka je také jedním z mála druhů hmyzu, který **dokáže vnímat člověka**. Křídla používají kudlanky hlavně v ohrožení života, když je pronásleduje predátor, se kterým nechtějí bojovat (např. drobní hlodavci, kočky, člověk, atd.) nebo při tzv. dálkovém cestování za potravou.

Kudlanka vypouští na tělo kořisti sliny, které lokálně umrtví nervovou soustavu a zároveň kyselina v nich obsažená naleptá potravu do jakési kaše, kterou pak kudlanka konzumuje. Proto je běžné, že se oběť při požírání hýbe, ačkoliv jí již chybí i větší část těla. Samečků je v přírodě podstatně méně než samiček.

DUBĚNKY

Jistě jste již někdy viděli na listech stromů či keřů zajímavé útvary podobné plodům. Pokud se vyskytují na listech dubu, nazývají se duběnky.

Duběnka je druh hálky, kterou způsobuje blanokřídlý hmyz – žlabatka dubová. Duběnka má kulovitý tvar a mívá asi 2 cm v průměru. A může vypadat opravdu krásně. Fotografie nám poskytla paní Anna Jurásková.

A jak duběnky vznikají? Samičky **žlabatek dubových** po spáření se samečky nakladou v květnu a červnu vajíčka nejčastěji zespodu do žilek listů dubu. Vytvoří se šťavnatá hálka, duběnka, tvaru koule o průměru cca 26 mm. Mechanismus vzniku hálky ještě není zcela objasněn, důležitou úlohu má chemické nebo mechanické působení, případně virová infekce. Larvy se obklopí rostlinným pletivem, ze kterého berou živiny a které je chrání proti predátorům a působení prostředí. Rostlinná tkáň je zpočátku měkká, teprve později dřevnatí. Hálky opadávají spolu s listím, larvy se obvykle líhnou až po opadnutí. Dospělý jedinec unikne z hálky vykousáním kruhového otvoru, skrze který vyleze ven. Z hálek se líhnou partenogenetické (rozmnožující se bez páření se samcem) samičky, které nakladou vajíčka do pupenů dubu. Tam vzniknou hálky, z nichž se v květnu líhne další generace samiček i samečků. Duběnky často červenají na straně, která je vystavena slunci. Po nějaké době stará prázdná duběnka na listu plesniví a rozkládá se.

Žlabatka dubová nepředstavuje pro stromy vážné riziko. Při silnějším výskytu je estetickou vadou, ochrana rostlin ale není nutná. Hálky žlabatky dubové je možné zaměnit s hálkami jiného hmyzu.

Zajímavosti

Dříve lidé duběnku považovali za symbol plodnosti a ochrany.

Duběnky jsou zdrojem taninu pro výrobu duběnkového inkoustu, který byl jedním z nejrozšířenějších psacích inkoustů od 12. do 19. století.

Kristina Balcarová, *zdroj: Wikipedie*
Fotografie: Michal Balcar, Ing. Jan Jurásek, Anna Jurásková, Wikipedie

PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

www.pdz.cz

Podpoříme vás v životě s duševním onemocněním

Vážné duševní onemocnění může výrazně změnit život. Může zasáhnout vztahy, školu, práci, bydlení i obyčejný den. Přesto nemusí určovat, jak bude váš život vypadat dál.

Od října je lidem v celém okrese Rychnov nad Kněžnou k dispozici náš tým centra duševního zdraví, který tvoří sociální pracovníci, zdravotní sestry, psychiatr, psycholog a peer konzultant.

V čem vás můžeme podpořit?
Společně se můžeme zaměřit například na:

- zvládání projevů onemocnění,
- návrat domů po hospitalizaci,
- bydlení a péči o domácnost,
- práci nebo studium,
- finance a jednání na úřadech,
- kontakty s lidmi a aktivity, které vás baví.

Jsme tu pro lidi starší 16 let, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění.

Přijedeme za vámi. Domů nebo na jiné domluvené místo kdekoliv v okrese Rychnov nad Kněžnou. Společně se domluvíme, co právě potřebujete a jak vás můžeme podpořit.

Ozvěte se nám, pokud podporu potřebujete vy nebo někdo z vašich blízkých.
Doporučení lékaře nepotřebujete. Služby jsou bezplatné.

PDZ Centrum duševního zdraví Rychnov nad Kněžnou
Jiráskova 506
516 01 Rychnov nad Kněžnou

Tel.: 494 322 025
E-mail: pdz-rk@pdz.cz

Více informací najdete na www.pdz.cz

Tradiční koledování malých koledníků
Sobota 9.1.2027

Pohoří

V případě, že nebudete doma a přesto byste rádi přispěli....

On-line celoročně
na účet číslo: 66008822/0800
variabilní symbol: 7779555024

Charita Dobruška

Výtěžek bude použit na pomoc seniorům, lidem v nouzi a lidem s handicapem.

Děkujeme za Vaši podporu!

Charita Česká republika · Česká televize · Český rozhlas · MATTONI 1873 · Česká pošta · Nestlé

2. PLES OTUŽILCŮ V POHOŘÍ

Skupina nadšených otužilců
DOBRUŠŠTÍ LEDOBORCI od Metuje
ve spolupráci s obcí Pohoří,
SDH Pohoří • ČZS Pohoří
Vás srdečně zve

DOBRUŠŠTÍ LEDOBORCI

30. 1. 2027

POHOSTINSTVÍ POHOŘÍ

Program

19:00 h. Otevření sálu
20:00 h. Zahájení plesu
22:00 h. Otužování ve venkovním bazénu – dobrovolné
22:30 h. Pokračování zábavy
Vstupné 200 Kč

Informace

- **Hudba CZECH**
- **Venkovní bazén osvětlen**
- **Zázemí vyhřáté**
- **Sprchy**
- **Zajišťuje SDH Pohoří**

Kde a kontakt

Pohostinství Pohoří 1
Kontakt: Věra Šolcová 608540388
GPS: 50.2922473N
16.0990334E

KULTURNÍ KALENDÁŘ

Uvedené termíny a akce jsou orientační, mohou se změnit.

datum	název akce	místo	pořadatelé
27.11. (16:30)	**Rozsvícení vánočního stromu, zpívání vánočních písních a koled dětmi ze ZŠ a MŠ**	kostel	ZŠ, MŠ, Obec Pohoří
5.12. (17:00)	**Mikulášská nadílka**	obec	Klub přátel Pohoří
8.12. (17:00)	**Vánoční vystoupení žáků ZŠ**	ZŠ Pohoří	ZŠ Pohoří
10.12. (16:00)	**Vánoční besídka dětí z MŠ**	pohostinství	MŠ Pohoří
14.12. (18:00)	**(před)vánoční setkání se zpěvy a slovem s Chorus Coronae se Zdeňkem Svědíkem**	kostel	Obec Pohoří, Římskokatolická farnost Opočno
23.12. (18:30)	**Vánoční troubení koled a betlémské světlo**	kostel	Obec Pohoří
29.12.	**Tajný turistický výlet**	? km	KČT Pohoří
30.12.	**Vánoční turnaj ve stolním tenise**	tělocvična	TJ Pohoří
1./2.1.	**Turistický výlet: Novoroční čtyřlístek** (Dobrošov/HK)	? km	KČT Pohoří
9.1.	**Tříkrálová sbírka**	obec	Charita Dobruška, Obec Pohoří
16.1.	**Myslivecký ples**	pohostinství	MS Pohoří
30.1.	**Otužilecký ples**	pohostinství	Dobrušští ledoborci
20.2.	**Hasičský ples**	pohostinství	SDH Pohoří
27.2.	**Zahrádkářský ples**	pohostinství	Zahrádkáři Pohoří
6.3.	**Dětský karneval**	pohostinství	Klub přátel Pohoří
19.3. (19:00)	**Divadlo: Strašidlo cantervillské** (F.A. Šubert Dobruška)	pohostinství	Obec Pohoří

Obecní úřad Pohoří

+420 494 623 346
urad@obecpohori.cz

www.obecpohori.cz

Facebook stránka:
www.facebook.com/pohori

Čtvrtletník **Listy obce Pohoří** je vydávaný Obecním úřadem Pohoří jako periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází nákladem 300 ks. Sídlo vydavatele: obec Pohoří (okres Rychnov nad Kněžnou).
Tyto listy jsou označeny jako vydání číslo **4 / 2026**.
a vychází dne **23. 11. 2026**.
Evidenční číslo tisku: MK ČR E 24114.
Vydavatel: Obec Pohoří, Pohoří 117, 518 01 Dobruška,
IČO: 00275263